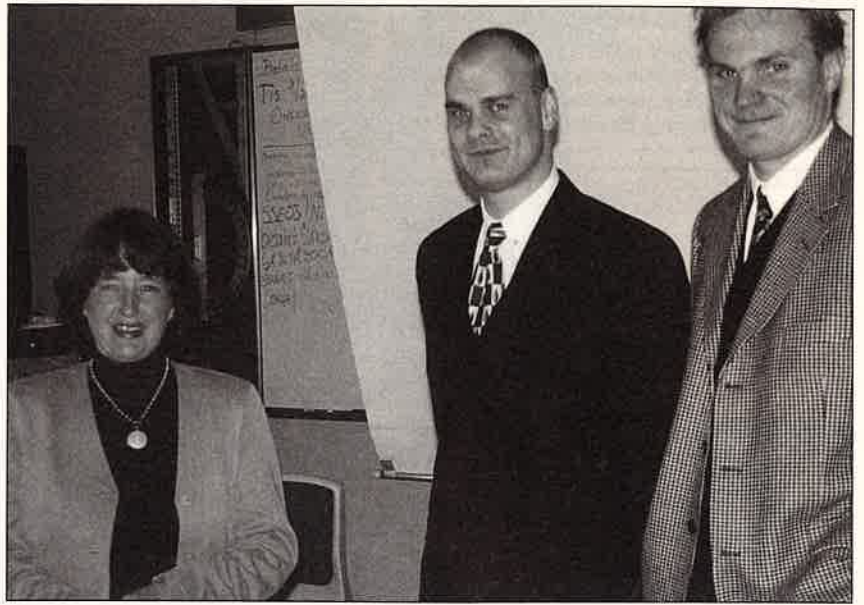

De lyfte skolan med sin uppsats

För första gången i Hälsohögskolan Västs historia har en C-uppsats skrivits där. Opponent var Margareta Warrén-Stomberg, doktorand och lärare vid skolan. Författare var sjuksköterskorna Peter Jonasson (mitten) och Henric Isacson.

För första gången har en C-uppsats skrivits på Hälsohögskolan Väst, Skövde. Författare är sjuksköterskorna Peter Jonasson och Henric Isacson. Den fullständiga titeln på uppsatsen är Akutbilssjuksköterskans roll i prehospital akutsjukvård - kompetens, ansvar och kvalitetsutveckling.

Peter Jonasson och Henric Isacson tog sin sjuksköterskeexamen oktober -97 på Hälsohögskolan Väst, Skövde.

När skolledningen vid årsskiftet 96/97 beslöt att det, på försök, skulle finnas möjlighet till fördjupade studier med C-uppsats anmälde sig Peter och Henric som intresserade direkt.

- Vi hade ett färdigt koncept, berättar Peter Jonasson. Ett gemensamt intresse för ambulanssjukvård gjorde ämnesvalet lätt.

Det blev en termin extra med fördjupning i ämnet omvårdnad, 20 poäng, med examensarbete med inriktning mot omvårdnad, 10 poäng.

Varför en studie om akutbilssjukvård?

- Många landsting har valt att förstärka sin ambulansverksamhet med en akutbil med en särskild akutbilssjuksköterska, förklarar Henric Isacson. Vi ville titta på om rollen stämde överens med so-

cialstyrelsens beskrivning.

En akutbil är en personbil som är registrerad som ett utryckningsfordon. Den rycker ut samtidigt med ambulans.

Behåll akutbilarna!

De landsting som Peter Jonasson och Henric Isacson tittat på är tre, Stockholm, Jönköping och Skåne. I Stockholm är akutbilsverksamheten privat. I Jönköping landstingsbaserad och i Skåne drivs den av räddningstjänsten, men sjuksköterskan är från landstinget.

- I Skaraborg har vi ju valt en annan modell, påpekar Peter Jonasson.

- Studien som baseras på en enkät visar att samtliga sjuksköterskor i akutbilarna hade specialistutbildning i anestesi. Precis enligt socialstyrelsens riktlinjer.

- Kunskap om lagar, föreskrifter och allmänna råd var dock inte tillräckliga. Kvalitetsutveckling hade bara använts i begränsad omfattning.

- Vårt förslag är att akutbilarna behålls, sammanfattar Henric Isacson. Även efter det att ambulanserna har bemannats med sjuksköterskor, vilket är en utveckling vi är på väg mot.

- Dels behövs anestesikompetensen vid vissa tillfällen, dels kan det vara en fördel att vara fyra personer vid livräddande åtgärder.

Rotationstjänstgöring

Det viktiga är dock att am-

bulanssjukvården ses som en del i vårdkedjan. Inte som en transportverksamhet, menar Peter Jonasson. Krav på kompetens, säkerhet och kvalitetsutveckling ska vara likvärdiga i ambulanssjukvård som övrig vård.

Socialstyrelsen anser att en lämplig nivå är en sjuksköterska med bred erfarenhet av akutsjukvård och specialisering i ambulanssjukvård, säger Peter och hänvisar till SOSFS 1995:8.

- Ett optimalt omhändertagande redan från början ökar patientens förutsättningar för att tillgodogöra sig nästa del i vårdkedjan.

- Ett viktigt komplement är rotationstjänstgöring. Det vill säga tjänstgöring på akuten, eller anestesin, med jämna mellanrum. Det gäller både för de som jobbar i akutbil och de som jobbar i ambulans.

- Peter och Henric var ett

experiment, säger rektorn för Hälsohögskolan Väst, Ulla-britt Carmnes. Vi ville veta hur mycket vi behöver bygga till för att komma upp till den här nivån. Med erfarenheterna vi fick, kan jag säga att det kan bli verklighet i Skövde fullt ut hösten år 2000 eller våren 2001. Under förutsättning att vi får lärare som disputerat i vårdvetenskap.

- Det har varit ett privilegium att få skriva den här uppsatsen. Stöttningen från skolan har varit hundra procentig. Säger Peter Jonasson och Henric Isacson som båda i framtiden siktar på att bli ambulanssjuksköterskor. Eller akutbilssjuksköterskor.

Uppsatsen finns att läsa i sin helhet på Peter Jonassons hemsida: <http://heml.passagen.se/pjo/>

SONJA GUSTAFSSON

100.000 mot illegal sprit

■ Folkhälsoinstitutet har beslutat ge Landstinget Skaraborg i samarbete med övriga från Drogförebyggarna (kommunförbundet, länsstyrelsen, fackliga organisationer, Hem och skola, Västergötlands idrottsförbund studieförbunden och kyrkan) 100.000 kr för att arbeta mot illegal alkoholhantering i Skaraborg. Pengarna ska användas till lobbyverksamhet och till en konferens för restaurangfolk i september. Målet är att öka medvetenheten om vad det egentligen innebär att köpa in illegal sprit, och därmed minska konsumtionen.

- Det är naivt att vara glad över billig sprit. Den fås till priset av ökad kriminalitet och uppgörelser i den undre världen, säger Rustan Ekeröth vid landstingets folkhälsocentrum.